

Niektoré kluby v NHL podpisujú zmluvy s hráčmi, bez potrebného potenciálu (talentu)

Skupinu hráčov z hlavného pozorovania (621 európskych hráčov, ktorí hrali v NHL alebo ich farmárskych kluboch v období od roku 2000 do 2006) sme rozdelili do 3 skupín:

1. Skupina s dostatočnými skúsenosťami: Hráči s veľkým množstvom odohraných sezón v niektorej z Európskych profesionálnych súťaží pred odchodom do Severnej Ameriky a bez dlhodobšieho zotrvania v niektorej z nižších súťaží za morom: **173 hráčov**
2. Skupina hráčov, ktorá odohrala väčšie množstvo stretnutí v nižších súťažiach v Severnej Amerike (viac ako 100), po krátkej odohranej hokejovej kariére v Európe: **242 hráčov**
3. Skupina hráčov bez skúseností z európskych profesionálnych líg, nasledovaná minimálne jednou sezónou v kanadskej hokejovej lige (CHL): **183 hráčov**

Čas strávený v niektorej z najvyšších európskych súťaží sa odzrkadľuje v úspešnej budúcnosti hráča NHL, čo dokazuje aj to, že:

- 117 hráčov z celkového počtu 621 bolo označených ako úspešných, až veľmi úspešných a oznámkovaných 3+ a vyššie. 102 (87,2%) z týchto úspešných hráčov pochádza zo skupiny 1. Priemerná známka pre túto skupinu bola 3,47
- Z druhej skupiny hráčov bolo len 6 hráčov označených 3+ a vyššie. Z celkového počtu 242 hráčov - 213 (88%) bola naopak zaradená do skupiny priemerných až podpriemerných hráčov. Priemerná známka pre túto skupinu bola 1,76
- Z poslednej skupiny 183 hráčov len 9 bolo označených známkou 3+ a vyššie. 159 hráčov (86,9%) bolo zaradených do skupiny priemerných a podpriemerných hráčov. Priemerná známka pre túto skupinu bola 1,66.

Ďalšie doplňujúce údaje, podporujúce úspešnosť skupiny so skúsenosťami z európskych súťaží:

- Priemerne 4,2 roka odohraného v jednej z najvyšších európskych líg pred odchodom do Severnej Ameriky
- Priemer 534,6 zápasov odohraných NHL
- 95,5% stretnutí v Severnej Amerike odohrali v NHL (minimum v nižších súťažiach)

Tieto čísla nám ukazujú, že talentovaný európsky hráč (s potenciálom 3+ a vyššie) s 2 až 5 ročnou skúsenosťou, v jednej z piatich najlepších európskych súťaží sa môže stať prínosom pre klub NHL, bez strávenia dlhšieho času v nižšej súťaži v Severnej Amerike. Pre takýchto hráčov nie je kanadská juniorská liga ideálnym riešením.

Ďalej štúdiá hovorí, že hráč, ktorý odohral v kanadskej juniorskej lige (CHL) minimálne jednu sezónu má menšiu než 10% šancu skončiť v skupine 3, ktorú tvoria podpriemerní hráči.

Jeden z európskych skautov, ktorý sa podieľa na výbere talentov pre NHL s viac ako 20 ročnou skúsenosťou, povedal v interview pre túto štúdiu: “ Príliš veľa Európanov, odchádza priskoro. Už som videl dosť hráčov, ktorý nepodpísali zmluvu s klubom NHL a zostali hrať pár rokov doma v Európe. Hrali na jedných až dvoch Majstrovstvách sveta, a odišli až keď na to boli pripravení. Moja rada je: ak nie si istý, ostaň doma“.

Úroveň talentu a rýchlosť, ktorou sa hráč zdokonaľuje a napreduje je rôzna. Supertalent akým je Ilya Kovalchuk (ohodnotený 5) mohol odísť do NHL okamžite po drafte. Mats Sundin (4+) nepotreboval po drafte viac ako jeden rok v Európe, aby sa stal hráčom s veľkým prínosom pre NHL. Hráči 5 a 4+ kalibru sú ojedinelí a mnohí z nich, ktorí sú takto označovaní sa vyvíjali v oveľa pomalšom tempe.

Dva posledné príklady hráčov, ktorí sa prerazili do NHL v sezóne 2005-2006 hovoria viac v termínoch trpezlivosti a usilovného zdokonaľovania herných zručností:

- Alexander Ovechkin mal za sebou štvorročnú skúsenosť z ruskej najvyššej ligy, dve majstrovstvá sveta a svetový pohár predtým, ako odohral svoje prvé stretnutie v NHL. Jeho 52 gólov a 54 prihrávkov, spolu 106 bodov v prvej sezóne za morom hovorí o tom, že to boli dobre investované roky pred štartom v NHL.
- Henrik Lundqvist odohral 5 sezón vo Švédскеj elitnej súťaži a bol v troch švédskych tímoch na majstrovstvách sveta predtým, ako vo veku 23 rokov (5 rokov po drafte) odohral svoj prvý zápas v NHL a okamžite sa stal hviezdou vo svojom tíme. (Lundqvist tiež vyvrátil ďalší mýtus o tom, že európsky brankár sa potrebuje „naučiť americký štýl“ hokeja v nižšej súťaži).

Toto je zoznam hráčov, ktorých kariéru v NHL môžeme nazvať ako správne načasovanú, a ktorí majú práve podľa hore uvedeného vzoru skúsenosti z európskych súťaží pred samotným vstupom do NHL. Patria sem: Daniel Alfredsson (4+), Peter Bondra (4+), Pavel Bure (5), Sergei Fedorov (5), Peter Forsberg (5), Marian Gaborik (4), Martin Havlat (4), Milan Hejduk (4), Bobby Holik (4), Jaromir Jagr (5), Kenny Jonsson (4), Darius Kasparaitis (4), Saku Koivu (4), Alexei Kovalev (4+), Jere Lehtinen (4), Nicklas Lidstrom (5), Henrik Lundqvist (4), Fredrik Modin (4-), Alexander Mogilny (4+), Markus Naslund (5), Mattias Ohlund (4), Alexander Ovechkin (5), Joni Pitkanen (4), Petr Prucha (3+), Daniel & Henrik Sedin (3+), Teemu Selanne (5), Alexei Yashin (4), Henrik Zetterberg (4), Alexei Zhamnov (4), Alexei Zhitnik (4) a Sergei Zubov (4+).

Európski hráči v NHL, ktorí skončili s aktívnou kariérou len potvrdzujú naše tvrdenia

Pri analýze 93 hráčov, ktorí skončili s aktívnou kariérou s viac ako 400 odohranými stretnutiami v NHL, sa nám s hlavným výskumom na 621 hráčov zhoduje:

- 72 hráčov z 93 (77,4%) neodohralo v nižšej súťaži za morom ani jedno stretnutie, alebo v nej strávilo len minimálny čas (menej ako 10 stretnutí)
- Len 4 hráči odohrali nejaké stretnutia v kanadskej juniorskej lige (CHL): Valeri Bure (3+), Krzysztof Oliwa (2), Esa Tikkanen (4) a Vitaliy Yachmenev (2+)
- Aj napriek nedobrovoľnému zotrvaníu hráčov v Európskych ligách (hlavne bývalý východný blok, kde hráčom nebolo umožnené odísť do NHL až do rozpadu Sovietskeho zväzu) bol priemerný čas strávený v Európskych ligách 5 rokov
- 45 hráčov z 93 môžeme ohodnotiť známkou 3+ a vyššie. Jediný z tejto skupiny hráčov Valeri Bure hral v kanadskej juniorskej lige (CHL). Celkový počet odohraných stretnutí v nižších súťažiach v Severnej Amerike všetkých 45 hráčov je 66 zápasov. Z toho dvaja hráči Ulf Samuelsson (36) a Esa Tikkanen (15) spolu odohrali 51 z celkového počtu 66 stretnutí.

Modelový vzor pre hráčov, ktorí skončili s aktívnou činnosťou v NHL je nasledovný:

1. 4 až 5 sezón odohraných vo svojom materskom klube v Európe pred podpisom zmluvy s klubom NHL
2. Skúsenosti na medzinárodných podujatiach (MS,ZOH a pod.) počas týchto 4 až 5 rokov
3. Takmer žiadne skúsenosti z nižších severoamerických líg pred príchodom do NHL
4. Okamžité presadenie sa v NHL

Priemerná dĺžka aktívnej kariéry v NHL hráčov známkovaných 3+ a vyššie bola 12,8 roka.

„Aklimatizácia“ nie je pre súčasných hráčov žiadny problém

Keď mala väčšina hráčov zo skupiny, ktorá už skočila s aktívnou činnosťou debut v NHL, boli veľké rozdiely v samotnej hre, ktoré vyvolávali obavy, ako sa európski hráči uplatnia. V 70tych a 80tych rokoch to boli skoro dve rozdielne hry v Kanade a Európe (zúžené ihrisko, tvrdá fyzická hra, pravidlá atď.) Väčšina hráčov z tejto skupiny nikdy nehrala na zúženom ihrisku predtým, ako podpísala zmluvu s klubom NHL.

Ale títo hráči s hore spomenutými skúsenosťami, talentom a zrelosťou, mali stále hladký prechod do NHL bez žiadneho nevyhnutého času „prispôsobovania sa“.

V súčasnosti je samotná hra v NHL a európskych ligách značne viac podobná ako v minulosti. Veľa mladých hráčov, ktorí podpíšu kontrakt s klubom NHL v súčasnosti, už má skúsenosti so zúženým ihriskom (väčšina odohrala medzinárodne turnaje v Severnej Amerike pred podpisom zmluvy). Vďaka voľnému pohybu hráčov medzi Severnou Amerikou a Európou, a hlavne kvôli podobným zmenám v pravidlách hry, sú rozdiely v hre oveľa menšie.

Preto je veľmi mylné tvrdenie, že európski hráči sa musia „aklimatizovať“, aby mohli hrať „severoamerickým štýlom hokeja“.

Ak táto štúdia nie je dobrá k ničomu inému, tak aspoň možno prispeje k vyvráteniu mýtu, že je správne posilať nepripravených hráčov do nižších súťaží v Severnej Amerike alebo dávať 17 ročnému hráčovi z Európy radu odísť do kanadskej juniorskej ligy (CHL).

Faktom je, že od Borje Salminga k Henrikovy Lundqvistovi, Alexandrovi Ovechkinovi, Jussi Jokinenovi – hráč nepotrebuje viac času sa prispôsobiť, ako čas, ktorý dostane počas prvého tréningového kempu v NHL, a toho, ktorým prirodzene prejde počas obdobia svojej prvej sezóny v NHL.

„Žiadne skratky“ – vývoj je otázkou času

Hráči, ktorí ešte nedosiahli určitý stupeň výkonnosti alebo zrelosti, potrebujú viac času na svoj hokejový rast. Štúdia vykonaná kanadským trénerom Georgom Kingstonom v roku 2002 (ZOH v Salt Lake City) odhalila fakt, že podstatné hokejové zručnosti sa dajú získať iba tréningom. Čas, ktorý majú hráči počas zápasu na zdokonaľovanie zručností (napr. vedenie puku) nie je dostatočný, keďže špičkoví hráči typu Jágr, Forsberg majú kontakt s pukom počas zápasu niečo okolo jednej minúty.

„Takže, keď superhviezda nemá puk pod kontrolou tak často, priemerný hráč ho má ešte menej“, hovorí Kingston vo svojej práci. „Toto nám tiež ukazuje, že zápasy neposkytujú hráčom dostatok času na ľade, alebo čas s pukom potrebný na zdokonaľovanie základných herných činností a zručností ako korčuľovanie, prihrávanie a vedenie puku“.

Kingston hovorí, že mladý hráč by potreboval odohrať 150 až 180 zápasov, aby získal jednu hodinu kvalitného tréningu vedenia puku!!!!!!

„Pozorovaním úrovne osvojených herných činností priemerných hráčov v Severnej Amerike môžeme jednoducho povedať, že netrénujeme dostatočne“, hovorí Kingston. „My produkujeme dobrých hráčov na zápasy, ale s nedostatočnými základnými zručnosťami. Tréningový program v Európe je omnoho efektívnejší, pretože majú lepší pomer tréning – zápas.“

Ďalej Kingston hovorí, že hráči pod 10 rokov potrebujú 5 tréningov na jeden zápas.

Nad 10 rokov 2-3 tréningy na jeden zápas. V Kanade a USA majú mladí hráči často pomer tréning – zápas 1:1.

„Naša štúdia okrem iného podporuje teóriu, že herná zručnosť sa zdokonaľuje neustálym opakovaním. Preto musíme podporovať organizácie a mládežnícke programy, aby trénovali viac a hrali menej. To čo potrebujeme, je viac herne zručných a ofenzívne kreatívnych hráčov v Severnej Amerike“ uzatvára Kingston.

Tiež zdôrazňuje, že európske tímy trénujú viac ako hrajú. Keď európsky hráč podpíše s tímom NHL kontrakt a nie je považovaný za hráča pripraveného do NHL, pošlú ho do nižšej ligy (AHL), kde odohrá za sezónu 80 stretnutí v základnej časti, čo je len o 2 menej ako v NHL.

Európsky talentovaný hráč, ktorý sa rozhodne odísť do kanadskej juniorskej ligy (CHL) odohrá 68 – 72 stretnutí s dlhým a náročným cestovaním.

V európskych najlepších profesionálnych ligách sa odohrá 44 – 60 stretnutí s kratším cestovaním ako v Severnej Amerike. A v európskych juniorských súťažiach hráči odohrajú 35 až 40 stretnutí v základnej časti takmer s minimálnym cestovaním v porovnaní s CHL alebo WHL.

Prečo AHL a CHL nie je ideálnou možnosťou pre talentovaného hráča z Európy?

Jedna z často kladených otázok je: “Prečo sa mladí hráči z Európy nezlepšia v AHL alebo CHL, keď americkí áno?”

Tak ako hovorí George Kingston vo svojej štúdii, jediná cesta ako sa zdokonalit' v herných činnostiach je tréning (opakovanie) a tento proces je najviac efektívny, ak je regulovaný v prostredí vhodného pomeru tréning - zápas. Výhodou, ktorú majú európske ligy je menej zápasov, menej cestovania (okrem Ruska) a viac času na tréning.

Najtalentovanejší európski hráči môžu odísť do NHL a okamžite sa presadiť. Pochopiteľne nie každý hráč môže byť ohodnotený známkou 5 alebo 4, väčšina hráčov spadá do kategórie 3. Rozdiel medzi hráčom ohodnoteným 3 a 4,5 je úroveň talentu a osvojených si herných zručností. Európan vo veku 21 rokov draftovaný klubom NHL (stále hrá v Európe), ktorý je ohodnotený 2+ alebo 3 v terminológii NHL, sa môže tréningom vypracovať až na 3+ alebo 4.

Dobрым príkladom je hráč Ottawy Daniel Alfredson, ktorý sa vypracoval na špičkového hráča o niečo neskôr. Vo Švédskej lige patril k priemerným hráčom. Bol draftovaný vo veku 22 rokov (zo 133 miesta, v 6 kole). Prvý zápas v NHL odohral, keď mal 23 bez toho, aby hral čo i len jedno stretnutie AHL, či CHL a vypracoval sa na hráča 5 kategórie. Podľa našej štúdie si môžeme len domyslieť, či by sa vypracoval na hráča takého formátu, keby bol draftovaný vo veku 18 rokov a následne poslaný do niektorej z nižších súťaží v Severnej Amerike.

Prejsť cez toto ťažké obdobie v kariére hokejistu si vyžaduje tréning, čas a trpezlivosť. Čas je potrebný, aby sa naplno rozvinul jeho talent, zdokonalili jeho zručnosti, ale aby hráč dozrel aj psychicky. Toto všetko ide najlepšie v domácom prostredí, ktoré mu v tomto smere môže vytvoriť ideálne podmienky.

Kľúčová otázka je: “Čo si myslia kluby NHL, aké kvality, môžu hráči získať v AHL, a aké kvality môžu získať v európskych hokejových kluboch”.

V skutočnosti hráči draftovaní do NHL boli vybraní hlavne pre vysokú úroveň zručnosti, kreatívnych a ofenzívnych schopností a komplexný herný prejav. Len málo Európanov je draftovaných pre svoje defenzívne schopnosti, hru v oslabení alebo pre deštruktívny spôsob hry.

Keď je hráč v hokejovom raste poslaný do AHL alebo CHL, údajne „kvôli nevyhnutnému doladeniu jeho kreatívnych schopností alebo zručností“, hrozí mu riziko. Riziko, že dôjde k ich potlačeniu alebo strate, pokiaľ je hráč tlačенý, aby si osvojil prvky hry, ktoré nie sú jeho. Je príliš veľa hráčov, ktorým je predpovedané dosiahnuť úroveň 3+ až 4, ktorí podpisujú zmluvy príliš

rýchlo a potom sú hneď poslaní na farmu, kde zotrávajú dlhší čas. Tí, ktorí sa nakoniec dostali do NHL, klesli úrovňou na 2+ alebo 3 aj napriek tomu, že ich potenciál bol oveľa vyšší.

Spôsobuje to hlavne, že hráč ktorého hra bola založená na kreativite a ofenzíve, je zrazu postavený do úlohy hráča s primárne defenzívnymi úlohami. Áno, dostal sa do NHL, ale netrpezlivosť ľudí, ktorí urobili dôležité rozhodnutia (a často i hráča samého) pripravila fanúšikov o vzrušujúceho a kreatívneho hráča.

Príkladom zbytočného „prerobenia“ hráča je Mikael Andersson, ktorý odohral v NHL 761 stretnutí počas svojej 15 ročnej kariéry od roku 1985 do roku 2000. Draftovaný bol v roku 1984 v prvom kole zo Švédskej najvyššej ligy v období, kedy bolo len veľmi málo Európanov draftovaných tak vysoko. Andersson bol označený za najlepšieho juniorského hráča (útočníka) vo Švédsku v roku 1984, kde jeho prednosťami bola vysoká úroveň herných zručností, rýchlosť a „hokejový rozum“. Buffalo s ním podpísalo zmluvu po jednej sezóne odohranej vo Švédskej najvyššej lige vo veku 19 rokov s veľmi malými skúsenosťami. Päť z jeho šiestich prvých sezón v NHL odohral medzi AHL a NHL, z toho 179 stretnutí na farme v AHL. Po siedmich rokoch sa dostal stabilne do prvého družstva, ale štýl jeho hry bol evidentne zmenený. Z talentovaného a kreatívneho hráča sa stal hráč priemerný, ktorý zotrval v NHL ešte ďalších osem sezón. Raz a znovu, nikdy to nie je presne dané. Ale predstavte si, keby sa dal čas vrátiť späť, a keby Andersson podpísal vo veku 22 namiesto 19 po ďalších troch rokoch strávených doma vo Švédsku. Možno by mal o niečo kratšiu kariéru v NHL, ale s väčším priestorom na ľade a s vyšším počtom strelených gólov = vyšším platom ako kompenzáciu za oneskorený debut v NHL.

Existuje omnoho viac príkladov takéhoto druhu s podobným koncom, ale len málo hráčov dokázalo také zánietenie a trpezlivosť zotrvať za morom ako práve Andersson. Vo viacerých prípadoch hráč cíti, že nemôže hrať svoju hru a odchádza domov do Európy.

Zhodou okolností, ako Andersson bol vyhlásený za najlepšieho juniorského útočníka vo Švédsku, Calle Johansson bol vyhlásený za najlepšieho juniorského obrancu v tom istom roku. Kým Andersson odišiel po jednej sezóne vo Švédskej najvyššej lige, Johansson ostal ďalšie tri roky predtým, ako podpísal zmluvu s Buffalom. Johansson je jeden zo šiestich Európanov, ktorí odohrali v NHL 17 sezón a viac ako 1000 stretnutí. Po skončení aktívnej činnosti sa stal skautom a teraz pôsobí ako tréner v rodnom Švédsku.

„Tých pár rokov čo som ostal vo Švédskej lige mi veľmi pomohlo“ povedal Calle a dodáva: „Keď som prišiel do Buffala mal som veľkú sebadôveru a hlavne skúsenosti. Mal som základ, na ktorom som mohol stavať. Hovorím to stále dookola, keď príde na túto tému – hráč, ktorý nazbiera dostatok skúseností a hokejovo dospeje v Európe nepotrebuje žiadnu „aklimatizáciu“ v nižších súťažiach v Severnej Amerike. A ak náhodou nie je pripravený na NHL, mal by ostať doma a zdokonaľovať sa až kým pripravený bude. Som si viac než istý, že keby som bol odišiel skôr, boli by ma poslali do AHL a moja hokejová kariéra by sa pohla úplne iným smerom.“

„Preto stále radím klubom NHL, aby „neverbovali“ európskych hráčov do AHL, ale aj napriek tomu ich to stále veľa robí. Ublíži je to všetkým stranám: európsky klub stráca hráča vo vývoji a ďalší hráč je tlačenejší, aby ho v zostave nahradil. Hráč naplno nerozvinie svoj potenciál v AHL a zoberie miesto v klube AHL nejakému inému talentovanému hráčovi z Kanady alebo Ameriky.“

Keď hráč, ktorý podpíše zmluvu s klubom NHL a počas tréningového kempu sa nedostane do A mužstva, klub NHL by mal využiť dohodu o prestupe hráčov medzi IIHF – NHL a nechať hráča „vyhrať sa“ vo svojom materskom klube v Európe. Niektoré kluby NHL to už začali robiť.

Proti tvrdeniu, že AHL a CHL sú dobré prostredie pre hokejový rast európskych hráčov hovoria aj nasledovné čísla a fakty:

Zo skupiny 621 európskych hráčov, 242 odohralo viac ako 100 stretnutí v AHL alebo CHL. Z týchto 242 hráčov len 6 bolo označených ako 3+ a vyššie. V tejto skupine okolo 213 (88%) bolo označených ako hráčov podpriemerných až priemerných pre NHL.

Szymon Szemberg, IIHF Zürich (September 2006)

Originál štúdiu si môžete pozrieť na:

http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/Study_summary.pdf

http://www.iihf.com/fileadmin/user_upload/PDF/IIHF_Study.pdf